

vare at betragte som et af Omstændighederne fremtoungt yderliggaaende Minimum, og jeg finder derfor ingen Anledning til Her i større Detail at gaa ind paa hele denne Sag*). Jeg skal kun tillade mig at bringe i Erindring, at Besættelsen af Kjøbenhavns Søbefæstning med tilhørende Landbatterier gjør Krav paa alle de Kræfter, hvorover 1ste Artilleribataillon raader, og at disse Kræfter end ikke ere tilstrækkelige, saa at man i paakommende Tilfælde har tentt sig Kjøbenhavns Væbnings to Artillerikompanier afgivne til Søbefæstningen. Det ses altsaa, at 2den Artilleribataillons to Liniekompagnier og dens Forstærkningskompagni er Alt, hvad der kan raades over til Kjøbsfødder og til Besættelse af eventuelle Befæstninger andre Steder i Landet. Medens jeg derfor vel kan tiltræde den af Udvalget fremsatte Anskuelse, at Fæstningsartilleriets Udvidelse staar i nøieste Forbindelse med Udstrækningen af de fortifikatoriske Anlæg, som maatte beslattes, saa kan jeg paa ingen Maade bifalde de Grunde, hvorfor det mener, at en Beslutning om Fæstningsartilleriets Forøgelse indtil videre bør udsættes. Den Omstændighed, at det vil medtage flere Kar, inden Fæstningsartilleriets nye Kadrer kunne være udfyldte, indeholder — saa synes det mig — den stærkeste Opfordring til ikke længere at udsætte en rimelig Forøgelse af det, selv om denne Forøgelse til sin Tid ogsaa skulde vise sig at være utilstrækkelig.

ad § 29.

Den i denne Paragraf ved Lovforslagets 2den Behandling vedtagne Forandring med Hensyn til Generalinspektorens Stilling kan jeg ikke finde helbig. I en saa lille Hær som vor, hvor der ikke paa Fjedsfødder eksisterer nogen Armeekorpskommando, ja endog neppe fuldstændig gennemførte Divisionskommandoer, idet de kommanderende Generalers Befalingsret er temmelig begrændset, vilde det efter min Mening være naturligt og hensigtsmæssigt, om Artilleriet var underlagt en Chef, der havde Ansvar for Alt, hvad Uddannelsen og Baabnets Udvilling angaar. Det er en Selvsølge, at de kommanderende Generaler i saa Fald maatte have Befalingen over de Tropper af Artilleriets taktiske Afdelinger, der udgjorde Garnisonen i befæstede Punkter, ligesom de maatte have Myndighed til direkte at beordre afgivet af de taktiske Afdelinger den Styrke, der skulde deltage i de større samlede Øvelser. Forsaavidt en saadan Ordning, der har bestaaet i lang Tid (lige til 1867), og hvis Hensigtsmæssighed jeg tror har været almindelig anerkjendt, ikke opnaas, vilde jeg dog anse det for meget ønskeligt, at Officerskorpset stod under Generalinspektorens som Chef, hvorved der vilde gives denne en friere Naadighed over de for Haanden værende Kræfter til de Arbejder af forskjellig Natur, som Baabnets tidsvarende Udvikling fører med sig.

ad §§ 51—59.

Uddannelsen af Artilleriets faste Befalingsmænd.

1. Clevskolen.

Clevskolen har med dens nuværende ved Hærloven givne Formaal ikke medvirket Meget til at skaffe Artilleriets Underofficersklasse den fornødne Tilgang. Den Omstændighed, at det meget ofte har været de ved Skolens Afgangsprøve bedst bestaaede og formentlig altsaa bedst begavede Clever, der have valgt at indtræde i Artilleriets forskjellige Afdelinger, har medført, at Cleverne ere overgaaede til Officersskolens yngste Klasse og dernæst have opnaaet Forfremmelse til Sekondlieutenant. Af de fra Clevskolen siden 1873 afgaaede Clever findes i Artilleriets Sergentsklasse i Diebliffet kun 8; og formentlig tilbølgelig som Følge af, at den fra Clevskolen paaregnede Tilgang til Baabnet for en stor Del er udebleven, har Artilleriet i samme Tidrum havt et temmelig rigeligt Antal Balancer i Sergentsklassen. Med Hensyn til Tilgangen fra Afdelingernes Værnepligtige skal jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, at det ofte kun ved en yderliggaaende mild Fortolkning af Hærlovens § 81 om Betingelserne for at optages paa Korporalskolen er lykkedes de forskjellige Afdelinger at skaffe denne Skoles og derigennem den paafølgende Sergentskoles Clevantal fuldt. Om de igjennem disse Skoler uddannede Under-

*) Det skal dog ikke lades ubemærket, at de nuværende Fæstningskompagniers usforholdsmæssige Størrelse — over 400 Mand — i alt Fald med Nødvendighed maa fordrø en Omorganisation af Fæstningsartilleriets Kadrer.